

Nevyplacení mzdy, platební neschopnost zaměstnavatele a dlužné odstupné

Vysvětlíme, co můžete dělat, když Vám zaměstnavatel nevyplatil mzdu, jak získáte dlužnou mzdu nebo odstupné a co dělat, když je zaměstnavatel v insolvenční řízení. Na konci letáku najdete diagram postupu, jak získat dlužnou mzdu. Zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, i další předpisy najdete třeba na www.zakonyprolidi.cz.

Letáky ombudsmana jsou na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Mohu práci ukončit, když mi zaměstnavatel nevyplatí mzdu?

Ano. Pokud jste mzdu (náhradu mzdy) nebo její část nedostali nejpozději 15. den druhého kalendářního měsíce po měsíci, za který se platí (např. mzdu za květen nemáte ani 15. července), **můžete okamžitě zrušit pracovní poměr**. Pak máte právo také na náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku za výpovědní dobu (obecně 2 měsíce). [[§ 56](#) zákoníku práce]

Způsob získání dlužné mzdy závisí na situaci zaměstnavatele. Vysvětlíme dále.

Jak dostanu dlužnou mzdu?

Pokud proti zaměstnavateli neběží insolvenční řízení ani nebylo vyhlášeno moratorium, **získáte mzdu jen tak, že na zaměstnavatele podáte žalobu k soudu**.

Když napíšete **oblastnímu inspektorátu práce**, může mu uložit pokutu, ale nenařídí vyplatit mzdu.

Můžete **k soudu podat insolvenční návrh, pokud si myslíte, že je zaměstnavatel v platební neschopnosti**, tedy pokud má více věřitelů (nejméně dva), má dluhy déle než 30 dnů po splatnosti a není schopen je plnit. Jako zaměstnanec neplatíte zálohu na náklady insolvenčního řízení (kauci).

Jak se dozvím o moratoriu nebo o insolvenčním řízení?

Zjistíte to na úřadu práce, na webu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz) nebo na webu Ministerstva spravedlnosti (www.justice.cz).

Co když ještě neuběhlo 5 měsíců a 15 dnů od chvíle, kdy úřad práce zveřejnil, že bylo vyhlášeno moratorium nebo zahájeno insolvenční řízení?

Pokud **neuplynulo 5 měsíců a 15 dnů od zveřejnění** informace na místním úřadu práce, **můžete o část peněz požádat kterýkoliv úřad práce**. Tak můžete dostat **3 splatné mzdy za rozhodné období**, kterým je 7 kalendářních měsíců (3 měsíce před měsícem zveřejnění informace, ten měsíc a 3 měsíce po tomto měsíci). [[§ 4](#) odst. 5 a [§ 5](#) odst. 1 zákona č. 118/2000 Sb.]

r o z h o d n é o b d o b í 7 m ě s í c ů								
leden	únor	březen	dubn	květen	červen	červenec	srpen	září

Příklad: úřad práce **v květnu zveřejnil informaci** o moratoriu nebo o začátku insolvenčního řízení **Za jeden měsíc Vám ale úřad práce nevyplatí více než** jeden a půl násobku výše průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok. Přesně nanejvýš **53 416,50 Kč** při podání insolvenčního návrhu od 1. května 2021 do 30. dubna 2022; při podání návrhu od 1. května 2020 do 30. dubna 2021 je to nanejvýš 51 187,50 Kč. [[§ 5](#) odst. 2 zákona č. 118/2000 Sb.]

Jak mám žádost podat?

Nejllepší je **vyplnit formulář**, který Vám dají na úřadu práce nebo si ho stáhnete z webu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz).

Co když skončí moratorium nebo insolvenční soud nerozhodne o úpadku?

Kdyby v uvedené lhůtě 5 měsíců a 15 dnů skončilo moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo soud nerozhodl o úpadku, ale jinak (třeba by zastavil řízení pro nedostatek majetku zaměstnavatele), **musíte úřad práce o dlužnou mzdu požádat nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci soudního rozhodnutí**. [[§ 4](#) odst. 5 zákona č. 118/2000 Sb.] Když to nestihnete, podáte pak „obyčejnou“ žalobu.

Co když už uběhlo 5 měsíců a 15 dnů od chvíle, kdy úřad práce zveřejnil, že bylo vyhlášeno moratorium nebo zahájeno insolvenční řízení?

Pokud jste ve lhůtě 5 měsíců a 15 dnů od zveřejnění nestihli podat žádost u úřadu práce nebo pokud mzdy nespádají do [rozhodného období](#) sedmi kalendářních měsíců, musíte o ně **požádat jinak – přihlásit je do insolvenčního řízení** u krajského soudu **nejpozději do dvou měsíců od rozhodnutí soudu o úpadku**. [[§ 136](#) odst. 2 písm. d) insolvenčního zákona]

Jak mám přihlásit svou pohledávku (mzdu) do insolvenčního řízení?

Přihlášku musíte krajskému soudu podat **na formuláři**. Získáte ho třeba [zde](#) (na www.justice.cz v části *Insolvenční rejstřík* kliknete na *Přejít na podrobné vyhledávání* a tam dole na *Formuláře*). Musíte to stihnout nejpozději **do dvou měsíců od rozhodnutí o úpadku**. [[§ 136](#) odst. 2 písm. d) insolvenčního zákona] Pokud to nestihnete, o dlužnou mzdu přijdete, pokud se nedá dostatečně zjistit z účetnictví nebo daňové evidence zaměstnavatele. [[§ 203](#) odst. 2 insolvenčního zákona]

Musím svou dlužnou mzdu přihlásit do insolvenčního řízení?

Nemusíte, pokud dlužná mzda vyplývá z účetnictví nebo daňové evidence zaměstnavatele. Tehdy je Vaše mzda (nebo plat, jejich náhrady, odměny z dohod, odstupné) přihlášená ve výši vyplývající z těchto dokladů. [[§ 203](#) odst. 2 insolvenčního zákona] Je proto dobré přihlášku podat, pokud je výše mzdy sporná nebo není jisté, že insolvenční správce od zaměstnavatele získá potřebné doklady, aby určil výši dlužné mzdy. **Můžete se na to insolvenčního správce zeptat.**

Co když mi insolvenční správce dlužnou mzdu nevyplatí?

Mzda má v insolvenčním řízení lepší postavení než běžné dluhy. Insolvenční správce ji proto může **vyplatit kdykoliv během insolvenčního řízení**. Pokud to včas neudělá, můžete na insolvenčního správce podat žalobu. O tom se raději poraďte s advokátem (více v letáku [Právní pomoc](#)).

Co když mi zaměstnavatel nevyplatil odstupné?

Odstupné získáte stejně jako mzdu. Tedy žalobou k soudu, pokud nebylo vyhlášeno moratorium ani neběží insolvenční řízení. Jinak ho dostanete postupy popsány výše pro mzdu.

Pokud se přihlásíte na úřad práce, požádáte o podporu v nezaměstnanosti a dostanete ji, **dá Vám úřad práce** při nevyplacení odstupného **kompensaci** (náhradu). Podporu v nezaměstnanosti pak dostanete po uplynutí doby, za kterou máte kompenzaci.

Jak mám postupovat, když mi zaměstnavatel dluží mzdu?

